

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2001-1346

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Knuuttila, Tarja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Umberto Eco ja semiotiikan lupaus			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2001-11-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 85	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma koostuu viidestä eri artikkelista, joista neljä käsittelee Umberto Econ semiotiikkaa ja myös semiotiikkaa yleensä. Viides artikkeli käsittelee sitä, mitä annettavaa semiotiikalla on filosofialle.</p> <p>Analysoin erityisesti Econ ensyklopedian käsitettä, jonka avulla hän on pyrkinyt lähestymään sitä jaettua kulttuurista tietoa, jota merkitysten luominen, välittäminen ja ymmärtäminen edellyttävät. Ensyklopedian teoriassaan Eco väittää, että tietoaamme kielestä (eli kielellistä kompetenssiamme) ei voi viimekädessä erottaa maailmaa koskevasta tiedostamme. Tästä huolimatta Eco päätyy esittämään, että ensyklopediaa voidaan ajatella eräänlaisena itseriittoisena semanttisena systeeminä, jossa merkitykset viittaavat toisiinsa. Itseriittoisuudella tarkoitetaan tässä sitä, että merkkien referentiaalinen suhde semanttisen systeemin muodostaman eräänlaisen virtuaalisen hypertekstin ulkopuoliseen maailmaan voidaan sulkeistaa pois semioottisesta analyysistä.</p> <p>Tutkielmassa pohditaan, miksi Eco päätyy tällaiseen johtopäätökseen, joka tuntuu sotivan hänen semioottisen teoriansa lähtökohtia vastaan. Tutkielmassa argumentoidaan, että Econ semioottisessa teoriassa yksilöllisen merkityksenmuodostuksen ja kollektiivisten konventioiden välinen suhde jää hämäräksi, koska Eco ei ota huomioon niitä kollektiivisiä toimintoja, joissa merkitykset syntyvät, ja jotka niitä kannattelevat. Näin ollen Eco joutuu postuloimaan edellä mainitun semanttisen systeemin yrittäessään selittää, miten jaettu merkitys on mahdollinen. Eco myöntää, että hänen "virtuaalisen" ensyklopediansa ontologinen status on hämärä. Näin ollen on olennaista kysyä, voidaanko jaettua merkitystä selittää muulla tavalla. Tutkielmassa esitellään toiminnan teoria yrityksenä lähestyä merkityksen ongelmaa jaetuista inhimillisistä toiminnoista käsin, jolloin Econ ensyklopedian kaltaista itseensäviittaavien merkitysten systeemiä ei tarvitse postuloida. Tutkielmassa ei kuitenkaan ehdoteta ensyklopedian käsitteen hylkäämistä, vaan sen materiaaliamista. Tämän tulkinnan mukaisesti "ensyklopedianamme" toimii ihmisyhteisöjen luomien reaalisten kulttuuristen artefaktien varanto.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords merkitys semiotiikka toiminnan teoria			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			